

STUDIETUR BIDRAGER TIL ANALYSE AF DANSK LANDBRUGS INTERNATIONALE KONKURRENCEEVNE

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

Artikel bragt i maj 2017 i nyhedsbrevet til de ledende økonomichefer samt på SEGES Intra.

I projektet "Træf rentable beslutninger på baggrund af nye analyser af landbrugets internationale konkurrenceevne" har SEGES sat sig for at undersøge, hvad der kan forklare de konkurrencemæssige forskelle, der er mellem Danmark og lande som Tyskland, Polen, Spanien, USA og Frankrig. Formålet er at gøre det nemmere for danske landmænd at vurdere perspektiverne for deres egen produktion i forhold til landbrugets internationale konkurrenceevne.

Første stop: Spanien

Som en del af projektet var projektleder Kristian Goul, SEGES Erhvervsøkonomi, i midten af april i Catalonien og Madrid i Spanien, hvor han besøgte en række spanske landmænd, det spanske Fødevareministerium samt en producentforening i stil med Landbrug & Fødevarer. Her lærte han bl.a., at det i Spanien er meget normalt med en integrationsmodel, hvor én landmand ejer staldene og står for vand og elektricitet. En anden landmand ejer grisene og leverer disse samt foder, medicin og dyrlæger og giver den første landmand en pris for at passe grisene. "Nogle af firmaerne er rigtig store. Jeg mødte en økonomichef, der havde 500 landmænd til at arbejde for sig i en form for kontraktproduktion," fortæller Kristian Goul og forklarer, at det også er meget almindeligt med andelsselskaber, hvor landmændene køber ind sammen og finansierer fodermøller i et andelsselskab.

Andet stop: USA

Efter Spanien-turen drog Kristian Goul med konsulent Mette Langgaard Jensen fra SEGES

PlantelInnovation til Wisconsin og Iowa i USA, hvor de besøgte en række amerikanske farmere, landbrugsorganisationer samt universiteter. Her oplevede de, at der er stor forskel på miljøregulering af landbruget i USA og Danmark.

"I USA skal husdyrproducenter under 1000 DE ikke lave en gødningsplan. Dermed har de i realiteten ikke et kvælstof- og fosforloft, som vi har i Danmark. Her har systemet i stedet en tiltro til, at producenterne dyrker markerne i overensstemmelse med god landmandspraksis, da det giver bedst mening både fra et miljømæssigt og et økonomisk synspunkt," forklarer Mette Langgaard Jensen. Forskellene mellem de to lande ses desuden i produktionsomkostningerne i mælkeproduktionen, hvor amerikanske landmænd må benytte sig af GMO-afgrøder, bruge væksthormoner og anvende antibiotika i foderet. Alt dette er med til at forbedre foderkvaliteten og sundheden blandt produktionsdyrene samt maksimere mælkeproduktionen.

Løn- og finansieringsforhold er meget anderledes

Udover miljøregulering, så viste studieturen, at yderligere to parametre har betydning for dansk landbrugs internationale konkurrenceevne, nemlig lønomkostninger og finansieringsforhold.

"Lønnen er lavere i USA og Spanien. De arbejder omkring 55 timer om ugen uden overtidsbetaling," fortæller Kristian Goul, men tilføjer, at effektiviteten også anslås at være lavere.

"Begge lande benytter sig også af udenlandsk arbejdskraft. I Spanien er det østeuropæere og brasilianere, mens det i USA er mexicanere," fortæller han. Samtidig har amerikanske og spanske landmænd mindre lån og en højere soliditet end danske landmænd, ligesom de typisk har fastforrentede lån med kort løbetid.

"Dermed har de en lavere risiko end danske landmænd, der ofte har variable lån," forklarer Kristian Goul.

I landene var der mange forskellige forretningsmodeller og flere af dem ejede ikke nødvendigvis jord.

Næste skridt

Erfaringerne fra studieturen bidrager til en regnskabsanalyse, der sammenligner Danmark med de fem lande for at vurdere dansk landbrugs internationale konkurrenceevne. Resultatet forventes færdigt i december.